

MADEY TATIN. ARDITAG
KONRA BELER DOKUMAE

012434

AZIZ EFENDI Rifai

89-968825

Aziz Efendi, 1872-1934.

Hattat Aziz Efendi /

[hazırlayan] Muhittin Serin. --
İstanbul : Kubbealtı Akademisi
Kültür ve San'at Vakfı, 1988.

119 p. : chiefly col. ill. ;
32 cm. -- (Türk hat üstadları ;
1)

"22"--T.p. verso.
Summary in English.

Includes bibliographical
references (p. 46)

I. Serin, Muhiddin.
Calligraphy, Arabic; Aziz
Rifai Efendi

03 AĞSALIK 1988

(Hattat) Aziz Efendi, Rifai.

Canal (ed.) ...
...
...
...

Bernakoglu, B. 41

(1872-1934)

mehmed aziz rufâî



Mehmed Abdülaziz Efendi'nin kabri Edirnekapi Mezarlığı'ndadır. Edirnekapi'dan sur dışına çıkınca Rami'ye giden bulvar üzerinde sağ tarafta (Edirnekapi Şehitliği'nin karşı tarafında) bulunan mezarlığın "Boğaziçi Köprüsü Çevre Yolu" tüneline yakın köşesinde. Latin harfleriyle yazılı mezar taşı kırık ve iki parçaya ayrılmış durumdadır.

Aziz Efendi Trabzon Maçka doğumludur. Abdülhamid Efendi nâmında bir zâtin oğludur. Rûmî 1293 (Milâdî 1877) Rus savaşı sırasında babası İstanbul'a göç etti. Aziz Efendi daha ilkökula giderken, yazıya olan yeteneğini gören bir zât tarafından ünlü hattat Bakkal Ârif Efendi'ye tavsiye edildi. Uzun yıllar, çocuk yaşta, Kâğıthane'den hocasının Nuruosmaniye'deki meşkhânesine ya da Saraçhanebaşı'ndaki evine yaya olarak gidip ders aldı. Sülûs-nesihî Filibeli Bakkal Ârif Efendi ve Muhsinzâde Abdullah Bey'den, ta'liki Hasan Hüsnî Efendi ve onun ölümünden sonra Sâmî Efendi'den öğrenmiştir. Uzun süre Meşihat Dairesi'nde (Şeyhülislâmlıkta) çalışmış; 1922'de çağrılı olarak ve resmî izinle gittiği Kahire'de, kuruluşunu gerçekleştirdiği iki okulda uzun yıllar hat ve tezhip hocalığı ve müdürlük yapmıştır. Rahatsızlanması üzerine 1933'te İstanbul'a dönmüş ve 16.8.1934'te vefat etmiştir. İstanbul ve Kahire'de yetiştirip icâzet verdiği çok sayıda değerli öğrencisi vardır. Aynı zamanda Rufâî şeyhi olduğu için "Rufâî" lakabıyla anılır.

Kitabelerini önceleri "Abdülaziz Eyyûbî", sonraları "Azîz" ve halîfe olduktan sonra "Eş-şeyh Mehmed Abdülazîz-ür Rufâî" olarak yazmıştır. Hızlı yazan, tezhipte de usta, her türlü yazıda aynı üstün kudrete sahip, müstesna bir insan olduğu bilinir.

(1861-1941)

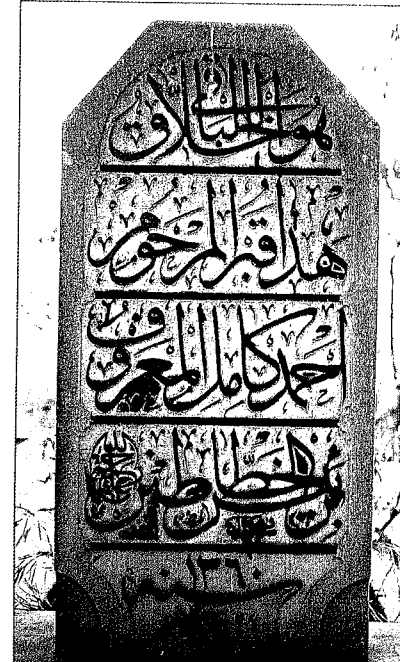
kâmil akdik

Ahmed Kâmil Akdik'in kabri Eyüp Mezarlığı'ndadır. Eyüp Camii'nin karşısındaki yamaçta bulunan ve Piyerloti Kahvesi'ne giden yolu biraz çıktıktan sonra sola, Mareşal Fevzi Çakmak'ın mezarına giden merdivenlere sapılır; Kâmil Efendi'nin kabri Mareşal'in mezarına varmadan biraz önce, sağda ve Haliç tarafındadır.

Kâmil Efendi İstanbullu olup Hacı Süleyman Efendi'nin oğludur. Rüşdiyeyi (ortaokulu) bitirdikten sonra Dahiliye Muhasebesi'ne memur oldu. Bu dönemde sülûs ve nesih yazıları üstat Sâmî Efendi'den öğrenmiş ve icâzet almıştır. Memuriyeti, 1894'te Dîvân-ı Hümâyûn Mühimme Kalemî'ne nakledildi. Daha sonra aynı kalemin nâmenüvisliğine, 1909'da Nişan Kalemî mümeyyizliğine ve hat hocalığına atandı. 1914'te Medrese-tül Hattâtîn'de sülûs-nesih hocalığını üstlendi. 1922'de, Bâbiâlf'nin lağvı üzerine Dîvân'daki görevinden emekli edildi. 1936'da Güzel Sanatlar Akademisi'ne hoca olarak atanmış ve ölümüne değin hocalığını sürdürmüştür. Bu arada iki kez Mısır'a davet edilmiş ve orada da bir hayli eser bırakmıştır. 1915'te kendisine "reîs-ül hattâtîn" (başhattat) unvanı verilmiş ve bu unvanı resmen taşıyan son hattat olmuştur.

En büyük tutkusu yazı yazmak olan Kâmil Efendi, hem iyi, hem de çok yazan bir hattat, mesleğine âşik ve ismiyle müsemma kâmil bir insandı. Ömrünün son demelerindeki "Öleceğime gam yemiyorum, ama şu yazıyı öğrenmeden gidiyorum" sözü, onun bu sanata duyduğu engin sevgi ve saygının ifadesidir. Bir insanın yaptığı işi yüceltmesi kadar güzel bir şey olamaz dünyada.. Ünlü yazar Aziz Nesin, Güzel Sanatlar Akademisi'nden hocası olan Kâmil Efendi'nin "Ben bir gün meşk etmesem, ertesi gün acemilik çekerim" dediğini ve bu sözünü hiç unutamadığını söylerdi.

Oğlu ressam Şeref Akdik tarafından celfî sülûsle yazılmış mezar taşının kitâbesinde şunlar yazılıdır:



"Hüve-l hallâk-ül bâkî
Hazâ kabr-ül merhûm
Ahmed Kâmil el-ma'rûf
bi-reîs-il hattâtîn, rahmetullahi aleyh
sene 1360, fi 29 Cemâziyelâhir
Şeref bin Kâmil"
(Milâdî 24.7.1941)

M. Şinasi ACAR, Ünlü Hattatların Mezarları: Gelimli
Gidimli Dünya, İstanbul 2004. ss.